

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	22.04.2015
	Bystyret	07.05.2015

Garanti Veipakke Salten AS, endring fra simpel garanti til selvskyldnergaranti.

Forslag til innstilling

1. Bodø bystyret godkjenner omgjøring av kommunens garanti for lån til Veipakke Salten AS stort kr 715 000 000,- fra simpel garanti til selvskyldner garanti i forbindelse med utbyggingen av Bypakke Bodø. Bodø bystyre tar forbehold om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet godkjenner endringen.
2. Garantiene er gitt under forutsetning av at Nordland Fylkeskommunen aksepterer garantiomgjøring for sin andel av forpliktelser.
3. Bodø bystyre forutsetter at garantistens utlegg kan dekkes gjennom økning av realkostene med inntil 20 % og forlengelse av bompengerperioden med inntil 5 år. Garantiansvar reduseres i takt med nedbetaling av gjeld.

Sammendrag/Saksopplysninger

16. juni 2011 ble det i PS 11/99 vedtatt at Bodø kommune skulle stille med en simpel garanti på 715 mill kr i forbindelse med Veipakke Salten AS, prosjekt Bypakke Bodø.

Kommunen har 23. januar 2015 mottatt en søknad fra Veipakke Salten AS v/ Fagerli der de ber Bodø kommune og Nordland fylkeskommune om å endre garantien fra simpel garanti til selvskyldner garanti. Bakgrunnen for dette er at selskapet ønsker å få best mulig betingelser på lånene som må opptas for å finansiere bypakken.

Definisjon av de ulike typene garantier/kausjoner:

Simpel kausjon innebærer at kreditor (lånegiver) ved et eventuelt mislighold først må søke dekning hos virksomheten det garanteres for og kommunens ansvar begrenses til det som ikke kan drives inn her.

Ved en selvskyldnerkausjon kan lånegiver ved mislighold gå direkte på kausjonisten (kommunen). Kommunen står ikke lenger ansvarlig bare dersom lånetaker har dårlig økonomi, men også dersom lånetaker er en dårlig betaler. Dette vil kunne medføre økt risiko ettersom kommunen vil kunne måtte innfri garantien uten at långiver tar rettslige skritt overfor lånetaker. Det vil også kunne medføre økte administrasjonskostnader for kommunen dersom den ønsker å kreve tilbake innfridd beløp i etterkant.

Dette betyr at risikoen til Bodø kommune øker ved å endre fra simpel garanti til selvskyldner garanti.

Bodø kommune har i PS 13/68 utarbeidet noen retningslinjer for garantier stilt av kommunen.

1. Alle søknader må inneholde årsregnskap for de siste 2 årene, foreløpig regnskap for inneværende år, årsbudsjett for gjeldende år, selskapets vedtekter. Søknaden må inneholde formål, ønsket tidshorisont og beløp.
2. Søkere som kommer under definisjonen næringsvirksomhet i kommuneloven § 51 2. ledd vil få avslag.
3. Kommunen står fritt i å bestemme tidsavgrensningen ihht forskriften § 3.
4. Tidligere gitt kausjon/garanti betyr ikke automatisk at ny kausjon/garanti blir gitt ved ny søknad.
5. Bodø kommune stiller som hovedregel kun simpel kausjon, selvskyldnerkausjon stilles kun der dette er formålstjenlig, og til samfunnets beste.
6. Kausjoner/garantier over kr 500 000,- må godkjennes av Fylkesmannen.
7. Bodø kommune plikter å følge EØS reglene vedrørende offentlig støtte, der kausjon/garantier er definert som offentlig støtte.

Siden vedtaket allerede er gjort i PS 11/99, vurderes ikke grunnlaget for å stille garanti på nytt. Det som er interessant i denne saken er punkt 5, om denne endringen er formålstjenlig/samfunnets beste.

I dette tilfellet dreier det seg om å bygge en ny innfarts åre til Bodø, hovedvei. Dette må betegnes som en gode til samfunnet, da det blant annet vil redusere køer, gi mindre støy til befolkningen på Grønnåsen/Jensvoll og gi kortere kjøretid inn til byen fra Hunstad/Mørkved/Tverlandet. Ordningen skal i hovedsak finansieres med bompenger. Ved at lånebetingelsene blir bedre ved å stille en selvskyldner garanti, lavere rente, vil totalsummen som skal innbetales bli lavere enn ved en simpel garanti. Dette vil komme bilistene/samfunnet til gode i form av at en mindre del av bompengene går til å dekke renteutgiftene, og mer til å nedbetale lånene.

Sannsynligheten for at den kommunale garantien kan bli aktivert anses som svært liten. Garantien vil først komme til utbetaling dersom bompengeselskapets lån ikke kan nedbetales etter at takstene er økt med 20 % utover ordinær prisstigning og bompengeperioden er forlenget med fem år. Det er i tillegg gjort solide kartlegginger i kjøremønsteret i byen, slik at dette må endre seg drastisk hvis garantien skal aktiveres.

Samferdselsdepartementet vurderer det slik at i praksis er det liten forskjell mellom å gi simpel og selvskyldner garanti til bompengeselskap. Bakgrunn for dette er at aktiva til et bompengeselskap ikke er så stor og kreditor kan straks gå til garantist selv i tilfelle hvor det er gitt simpel garanti. Ovennevnte argumenter teller for å omgjøre garanti.

Konklusjon og anbefaling

Selvskyldner garanti betyr større ansvar for kommunen i forhold til simpel garanti. I tillegg vurderes det at risiko for mislighold av lån og dermed aktivering av kausjonsansvaret er liten. Endringen er også til samfunnets beste.

Rolf Kåre Jensen
Rådmann

Kornelija Rasic
Konst. kommunaldirektør

Saksbehandler: Jon Erik Anti

Trykte vedlegg:

- 1 Søknad fra Veipakke Salten AS.

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>